

Dosarul nr. 3ra-243/21

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Râșcani (jud: V. Sîrbu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

Î N C H E I E R E

03 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Coțaga împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea de a achita diferența de pensie și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova împotriva hotărârii din 24 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani

c o n s t a t ă :

La 16 septembrie 2019 Iurie Coțaga a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ și obligarea de a recalcula pensia, obligarea de a achita diferența de pensie și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 30 mai 2019 s-a adresat la Oficiul Teritorial Soroca al Casei Naționale de Asigurări Sociale cu cererea de recalculare a pensiei pentru vechime în muncă stabilite, ținând cont de înlesnirile: 2 luni vechime în muncă pentru 1 lună de serviciu.

A menționat că prin decizia din 05 iunie 2019, Oficiul Teritorial Soroca al Casei Naționale de Asigurări Sociale a respins cererea sa, invocând că Ordinul Ministrului Afacerilor Interne nr.96 din 20 martie 2018 prevede eliberarea confirmărilor pentru stabilirea pensiei pentru funcționarii publici cu statut special și nu recalcularea pensiei.

Ca rezultat, la 22 iulie 2019 s-a adresat cu cerere către Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat verificarea deciziei Oficiului Teritorial Soroca din 05 iunie 2019 și anularea ei ca neîntemeiată și contrară prevederilor legale.

Prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale cererea menționată a fost respinsă.

Reclamantul consideră decizia contestată nefondată și ilegală, pasibilă de casare, invocând că a activat în cadrul organelor de poliție pe parcursul a 20 de ani, 3 luni și 13 zile, dintre care 7 ani, 4 luni și 24 de zile a efectuat serviciul în izolatorul de urmărire penală, în diferite funcții.

A mai opinat că la momentul stabilirii pensiei nu s-a ținut cont de Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, referitor la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei persoanelor din trupele organelor afacerilor interne, care au efectuat serviciul în izolatoarele de urmărire penală, respectiv, cuantumul pensiei a fost stabilit greșit.

A indicat că, prin refuzul de recalculare a pensiei pentru vechime în muncă, organul de asistență socială a invocat că, vechimea în muncă realizată de Iurie Coțaga în funcția de polițist al secției pază a arestului și escortă a CPR Soroca, polițist al izolatorului de detenție provizorie a CPS Soroca, polițist al izolatorului de detenție provizorie a CPR Soroca, nu cade sub incidența prevederilor pct.8 lit.d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare.

Reclamantul consideră că organul de asistență socială eronat face diferență dintre noțiunea de izolator de urmărire penală și izolator de detenție provizorie, pe când, în opinia legiuitorului, acestea sunt identice.

A menționat că, Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994, de rând cu Legea nr.1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, urma să fie respectată și executată întocmai la momentul stabilirii pensiei. Or, executarea prevederilor Hotărârii Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 era obligatorie.

Dat fiind faptul că, sumele pensiei integrale nu i-au fost calculate și plătite la timp din vina funcționarilor organului de asistență socială, urmează ca aceste sume să fie încasate de la pârâtă fără limită de timp, adică din ziua stabilirii inițiale a pensiei.

Reclamantul a solicitat anularea deciziei Oficiului Teritorial Soroca al Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.21/2019/24241 din 05 iunie 2019, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să reexamineze și să-i recalculeze pensia pentru vechime în muncă potrivit certificatului din 13 martie 2019, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i plătească diferența de pensie recalculată, începând cu data stabilirii inițiale a pensiei și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 4000 de lei.

Prin hotărârea din 24 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea s-a admis parțial și s-a anulat decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Soroca nr.21/2019/24241 din 05 iunie 2019 și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. C-1712/19 din 13 august 2019; s-a obligat Casa Națională de Asigurări

Sociale să efectueze recalcularea cuantumului pensiei lui Iurie Coțaga, luându-se în considerare Confirmarea nr. 34/48-3502 din 13 martie 2019, eliberată de Inspectoratul de Poliție Soroca al Inspectoratului General al Poliției; s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să plătească lui Iurie Coțaga suma de bani pentru diferența de pensie recalculată, începând cu data stabilirii inițiale a pensiei; s-a încasat de la Casa Națională de Asigurări Sociale în beneficiul lui Iurie Coțaga, cheltuielile de judecată în sumă de 3500 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. În rest, acțiunea a fost respinsă.

La data de 15 iulie 2020, în interiorul termenului prevăzut de art. 232 Cod administrativ, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii reclamantului Iurie Coțaga.

Prin decizia din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că din momentul intrării în vigoare a prevederilor pct. 8 lit.d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, s-a instituit dreptul persoanelor, care cad sub incidența normei nominalizate la calcularea vechimii în muncă cu înlesniri.

Raportând prevederile art.12 pct. 33-35 al Legii nr. 416 din 18 decembrie 1990 cu privire la poliție (în vigoare la momentul calculării vechimii în muncă inițiale a reclamantului), circumstanțelor pricinii care confirmă că Iurie Coțaga a activat în cadrul Batalionului Serviciului de Pază și Escortă, activitate care cade sub incidența prevederilor pct. 8 lit.d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21.02.1994, instanța de apel a conchis că reclamantul avea dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, încă la momentul eliberării sale din serviciu.

Curtea de Apel a concluzionat că la momentul eliberării din serviciu, reclamantului Iurie Coțaga eronat i s-a calculat vechimea în serviciu, or, acesta avea dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, deoarece la momentul pensionării erau în vigoare prevederile pct.8 lit.d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, care îi conferă acest drept.

Completul de judecată al instanței de apel a conchis că în speță, reclamantului Iurie Coțaga inițial i-a fost calculată pensia în mod eronat, pentru o vechime în muncă calculată fără avantaje, deși acesta beneficia de dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, încă la momentul stabilirii pensiei la 04 aprilie 2008.

În susținerea temeiniciei acțiunii, instanța de apel a indicat că conform dispozițiilor art. 54 al Legii nr.1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri, suma pensiei calculată pentru pensionarii din rândurile militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din

trupele organelor afacerilor interne, precum și a funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri și pentru familiile acestora și nesolicitată la timp, se plătește pentru perioada precedentă, însă cel mult pentru 3 ani premergători datei solicitării pensiei. Sumele pensiei neprimite la timp din vina organelor care au stabilit sau care plătesc pensia se plătesc pentru perioada precedentă fără limite în timp.

În contextul raționamentelor mai sus-enunțate, instanța de apel a reținut că, în speță se atestă situația în care reclamantului Iurie Coțaga, la momentul pensionării i-a fost calculată eronat vechimea în muncă, din motive imputabile angajatorului, iar drept urmare, eronat i-a fost stabilit cuantumul pensiei și până la moment acesta a primit pensia diminuată cu suma neachitată la timp din vina organului care la momentul pensionării deținea competența de calculare a vechimii în muncă și stabilire a pensiei.

Astfel, instanța de apel a constatat că în speță, suma pensiei neprimite de intimat din motivul calculării eronate a vechimii în muncă, urmează a-i fi recalculată și achitată ultimului fără limită de timp, calculată în baza Confirmării nr. 34/48-3502 din 13 martie 2019, eliberate de către Inspectoratul de Poliție Soroca al Inspectoratului General al Poliției. Or, Iurie Coțaga nu a primit pensia cuvenită din vina organului care i-a stabilit-o, iar neachitarea acesteia în momentul depistării erorii ar constitui o lipsire nejustificată a intimatului de valoarea patrimonială care i se cuvine în baza legii.

La 07 decembrie 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva deciziei din 25 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, iar la 29 ianuarie 2021 a depus motivarea recursului, solicitând casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii reclamantului Iurie Coțaga.

În motivarea recursului recurenta a invocat interpretarea eronată a normelor de drept material. În opinia recurente, în legislația națională nu există un act normativ care să prevadă dreptul colaboratorilor care au activat sau activează în cadrul Izolatorului de detenție provizorie, Batalionul de escortă și pază, la calcularea vechimii în muncă cu înlesniri. Or, în viziunea recurente, legislația aplicabilă speței, pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, reglementează doar dreptul colaboratorilor instituțiilor penitenciare la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, care activează în izolatoare de urmărire penală.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ

al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că decizia motivată din 25 noiembrie 2020 Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurenteii, Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin intermediul poștei electronice, la data de 11 ianuarie 2021 (f.d. 115).

Astfel, recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale la data de 29 ianuarie 2021, este în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de

contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmers c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan